

Wyniki prac terenowych z inwentaryzacji herpetologicznej w 2019 i 2020

plany zadań ochronnych
Natura 2000
2017-2022

Kumaki Dobrej PLH020078

mgr Tomasz Majtyka

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
PL 2.02-006-09

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W BIAŁYMSTOKU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Metodyka

- Na potrzeby wykonania Planu Zadań Ochronnych (PZO) w latach 2019 i 2020 przeprowadzono inwentaryzację herpetologiczną, uzupełnioną o pozyskane dane literaturowe i inne dla Obszaru Natura 2000 Kumaki Dobrej PLH020078.
- Badania terenowe przeprowadzono na 100% Obszaru.
- W 2019 roku (w dniach 11. i 24.VIII) przeprowadzono inwentaryzację części lądowej Obszaru, natomiast w 2020 roku zbiorników wodnych (w dniach 9.IV, 10.IV, 17.IV, 7.V, 8.V, 11.V oraz 12.VI, 18.VI, 25.VI i 9.VII [ostatnie 4 terminy nocą]).
- W 2019 roku część lądową Obszaru sprawdzono na zasadzie marszruty, natomiast w 2020 roku zbiorniki wodne przeczesywano czerpakiem herpetologicznym oraz prowadzono nasłuch.
- Z perspektywy inwentaryzacji herpetologicznej ważne jest, że rok 2019 i pierwsza połowa 2020 była bardzo sucha, dopiero w drugiej połowie 2020 roku nastąpił zdecydowany wzrost opadów, co skutkowało wypełnieniem wodą stanowisk pozostających do tej pory suchych.

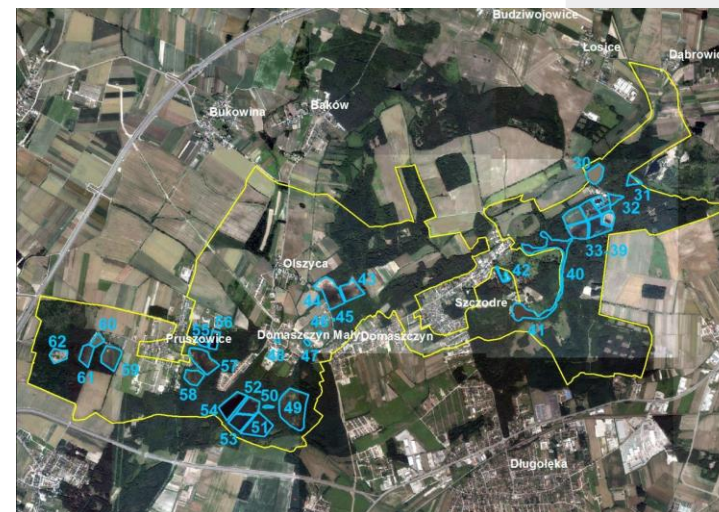
plany zadań ochronnych
Natura 2000
 2017-2022

Wyniki

- W części lądowej inwentaryzowanego Obszaru odnotowano tylko jaszczurkę zwinłą *Lacerta agilis* spośród gatunków wymienionych w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).
- Zinwentaryzowano łącznie 62 zbiorniki wodne i stwierdzono obecność trzaski grzebieniastej *Triturus cristatus* (na 6 stanowiskach) i kumaka nizinnego *Bombina bombina* (na 29 stanowiskach).

plany zadań ochronnych
Natura 2000
2017-2022

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
nr 2.02.006-09

Wyniki

1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Gatunek płaza ogoniastego z rodziny salamandrowatych Salamandridae, który prowadzi wodny i lądowy tryb życia. Zasiedla różnorodne siedliska, zwłaszcza niezarybione zbiorniki czystej wody stojącej o gęstej roślinności, a także pobliskie lasy. Osiąga długość ciała 11 – 18 cm. Posiada smukłe, masywne i walcowate ciało, szeroką i płaską głowę. Lekko sklepiona i wydłużona głowa wyraźnie odgranicza się od tułowia przewężeniem szyjnym. Zarówno szczęka, jak i żuchwa są uzębione. Oczy złote lub żółte z okrągłymi źrenicami, gruczoły przyuszne niewidoczne. Grzbiet spłaszczony grzbietowo-brzusznie. Skóra ziarnista. Kończyny słabo umięśnione, zakończone długimi palcami bez błon płynnych i modzeli. Przednie odnóża z czterema, a tylne z pięcioma palcami. Zarówno grzbiet, jak i boki ciała są ciemne, w kolorze od popielatego, poprzez brązowy i oliwkowy, do czarnego, pokryte ciemnymi plamkami. Charakterystyczne tylko dla tego gatunku traszki są białe kropki, występujące na wierzchołkach brodawek skórnych po bokach ciała. Drugą charakterystyczną cechą jest czarno-żółte prążki na palcach wszystkich kończyn. Brzuszna powierzchnia ciała ma kolor żółty lub pomarańczowy z licznymi plamami (czym starszy osobnik tym większa przewaga ciemnych plam w stosunku do jaskrawego tła). Podgardle czarne do żółtawego z białym plamkowaniem. Boki głowy zdobi białe lub srebrne cętkowanie. Występuje wyraźny dymorfizm płciowy. Samice większe i masywniejsze od samców. Szata godowa w postaci wysokiego skórniego grzebienia i białych smug na bokach ogona występuje tylko u samców.

plany zadań ochronnych
Natura 2000
2017-2022

autor: Tomasz Majtyka

larwa traszki grzebieniastej
Triturus cristatus

autor: Tomasz Majtyka

Stanowisko nr 42 – pogląd ogólny

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

EMAS
Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
nr 2.02.006-09

Wyniki

Stanowiska traszki grzebieniastej
Triturus cristatus

plany zadań ochronnych
Natura 2000
2017-2022

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

EMAS
Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
nr. 2.02.006-09

Wyniki

1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

W obszarze w 2020 roku gatunek stwierdzony na 6 stanowiskach (10% wszystkich przebadanych) rozmieszczonych na całym obszarze. Obszar inwentaryzowano także w latach 2008-2009, 2010 i 2017. Wydaje się, że większość stanowisk traszki wykazanych w latach 2008-2009 już nie istnieje, gdyż w 2020 nie stwierdzano tego gatunku, poza tym w latach 2010 i 2017 część z tych stanowisk była również inwentaryzowana pod kątem występowania traszki grzebieniastej i wtedy także jej nie wykryto. Możliwa jest w tym przypadku sytuacja, że błędnie podano w/w stanowiska, gdyż brak konkretnych danych (jedynie wskazano miejsce stwierdzeń). Sądząc po liczbie stanowisk i ich rozproszeniu przestrzennym gatunek znajduje dobre warunki do egzystencji na omawianym obszarze.

- Ogólny stan zachowania w krajowej sieci Natura 2000 – w ramach ostatniego monitoringu GIOŚ w latach 2015-2018 gatunek badany był na 270 stanowiskach, w 11 obszarach Natura 2000. Ocena ogólna: dla 81 (30%) stanowisk FV, dla 124 (46%) stanowisk U1, dla 53 (20%) stanowisk U2 i dla 12 (4%) stanowisk XX.
- Ranga w obszarze – istotna (dane z SDF), w trakcie badań w 2020 roku przydzielono ocenę B – populacja w obszarze duża, rozmieszczona na całym terytorium, stanowiąca istotny rezerwuar gatunku w pd.-zach. Polsce.
- Liczba stanowisk – istotna (dane z SDF), w 2020 roku wykryto 6, dodatkowo w ostatnich latach zanikły 2 (z uwagi na suche lata stanowiska te wyschły całkowicie lub wypełniły się wodą tylko w niewielkim stopniu) i kilkanaście jest niepewnych (WZS) – należy podkreślić, że dane zebrane w ramach WZS (2008-2009) budzą duże wątpliwości co do rzetelności (np. liczne stwierdzenia traszki grzebieniastej na stanowiskach zupełnie nietypowych dla tego gatunku) i należy je traktować z dużą rezerwą. Podobnie ma się sytuacja z danymi Monitoringu GIOŚ gdzie Wykonawca ekspertyzy wykrył poważny błąd interpretacyjny. Biorąc pod analizę dane GIOŚ (przekazanych przez RDOŚ O/Wrocław) przedmioty ochrony wykryto na wszystkich analizowanych stanowiskach, w rzeczywistości na stanowiskach tych analizowano tylko parametry stanowisk pod kątem preferencji przedmiotów ochrony. Analizując literalnie dane WZS i Monitoringu GIOŚ powstaje całkowicie fałszywy obraz rozmieszczenia przedmiotów ochrony w przeszłości. Ważną kwestią jest także zwrócenie uwagi na fakt, że zasięg każdego gatunku w przestrzeni zależy od funkcji czasu i zasięg gatunku jest sumą zasięgów poszczególnych osobników. Naturalnie w czasie następuje fluktuacja liczebności gatunku, raz spadek, raz wzrost gdyż wpływ na to ma wiele czynników, często do dnia obecnego nie rozpoznanych, a co za tym idzie także zmiana liczby stanowisk.
- Stan zachowania w obszarze – doskonały (dane z SDF), w 2020 roku oceniono jako dobry - Stopień zachowania cech siedliska gatunku - elementy dobrze zachowane, mniejsza część stanowisk jest doskonale zachowana, większa dobrze zachowana, brak stanowisk średnio zachowanych lub zdegradowanych stąd ocena dobra.
- Zagrożenia – Do głównych zagrożeń należy postępująca urbanizacja, budownictwo mieszkaniowe i handlowe, dalej związane z tym powstawanie nowych dróg oraz wzrost ruchu na już istniejących. Poza tym zagrożenie stanowi intensyfikacja hodowli ryb i zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie.
- Wymogi i możliwości ochrony – Dla gatunku należy zachować istniejący stan siedlisk.

plany zadań ochronnych
Natura 2000
2017-2022

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
nr 2.02.006-05

Wyniki

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

Charakterystyka – płaz osiągający długość ciała do 6 cm. Głowa płaska, całe ciało silnie spłaszczone. Oczy małe, przesunięte na wierzch głowy. Brak błon bębenkowych i gruczołów przyusznych. Kończyny tylne słabo umięśnione, błony pławne słabo rozwinięte. Skóra na grzbiecie ciała pokryta dużymi gruczołami jadowymi i śluzowymi. Grzbiet ciała ubarwiony na kolor brązowo-oliwkowy lub szary. Brzuch ciała pokryty jest jaskrawo czerwonymi plamami o charakterystycznym kształcie, na mniej lub bardziej popielatym tle. Na tle tym oprócz czerwonych plam występują jeszcze inne, niewielkie plamki białego koloru, szczególnie na bokach ciała. Skóra kumaka, nawet przy niewielkim podrażnieniu wydziela gęsty, pieniający się śluz zawierający jad. Gatunek typowo wodny. Jest aktywny zarówno w dzień, jak i w nocy. Odżywia się głównie larwami i postaciami dorosłymi owadów wodnych, pająków i skorupiaków. Jesienią, gdy temperatura wody spadnie poniżej ok. 10°C, kumaki opuszczają zbiorniki wodne i wychodzą na ląd w poszukiwaniu miejsca na zimowanie. Na sen zimowy wybierają nory ziemne, gdzie zimują na głębokości ok. 50 cm, zwykle gromadnie, często wspólnie z ropuchami i traszkami.

plany zadań ochronnych
Natura 2000
2017-2022

autor: Tomasz Majtyka

Kumak nizinny
Bombina orientalis

autor: Tomasz Majtyka

Stanowisko nr 38 – pogląd ogólny

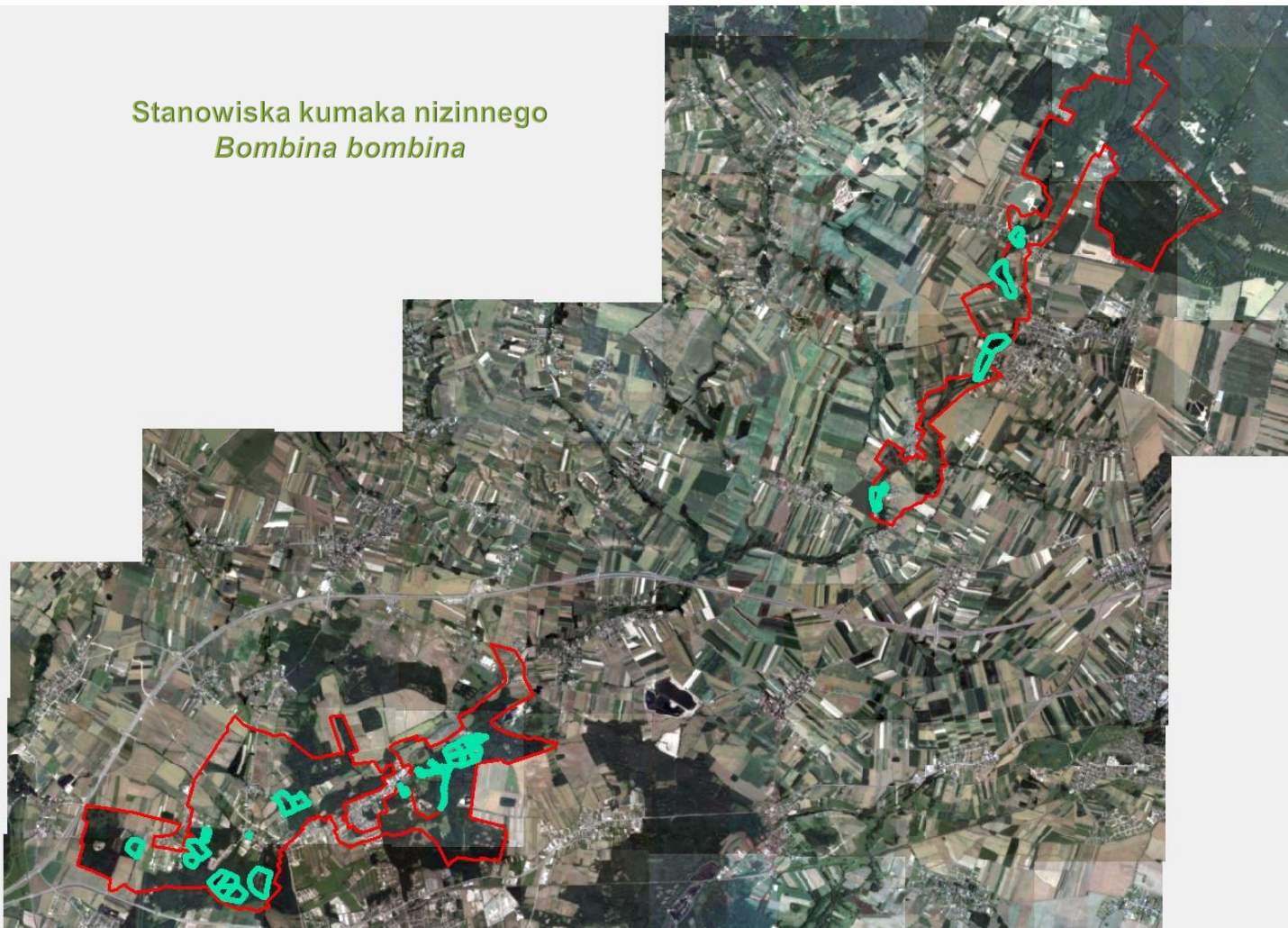
REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Wyniki

Stanowiska kumaka nizinnego
Bombina bombina

plany zadań ochronnych
Natura 2000
2017-2022

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Wyniki

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

W obszarze w 2020 roku gatunek notowany bardzo często i licznie – stwierdzony w 29 (47% wszystkich przebadanych) zbiorników (!) na całym obszarze. Na podstawie danych zebranych w 2008-2009, 2010, 2017 i 2020 można zauważyć fluktuacje liczebności i zasięgu lokalnych populacji, tzn. zasiedlanie jednych stanowisk a wycofywanie się z innych, i ich ponowne zasiedlanie.

- Ogólny stan zachowania w krajowej sieci Natura 2000 – w ramach ostatniego monitoringu GIOŚ w latach 2015-2018 gatunek badany był na 141 stanowiskach, w 16 obszarach Natura 2000. Ocena ogólna: dla 55 (39%) stanowisk FV, dla 75 (53%) stanowisk U1, dla 9 (6%) stanowisk U2 i dla 2 (2%) stanowisk XX.
- Ranga w obszarze – istotna (dane z SDF), w trakcie badań w 2020 roku przydzielono ocenę B – populacja w obszarze bardzo duża, rozmieszczona na całym terytorium, stanowiąca istotny rezerwuar gatunku w pd.-zach. Polsce.
- Liczba stanowisk – istotna (dane z SDF), w 2020 roku wykryto 29 – 47% zbadanych zbiorników wszelkiego typu wskazuje na bardzo duże rozmieszczenie gatunku w obszarze.
- Stan zachowania w obszarze – doskonały (dane z SDF), w 2020 roku oceniono jako doskonały - stopień zachowania cech siedliska gatunku - elementy doskonale zachowane, mniejsza część stanowisk jest doskonale zachowana, większa dobrze zachowana, ale zdecydowana większość stanowisk z tą oceną blisko dolnej granicy stanu doskonałego, poza tym wskaźniki obniżające stan zachowania nie mają istotnego wpływu na degradację stanowisk, brak stanowisk średnio zachowanych lub zdegradowanych stąd ocena doskonała.
- Zagrożenia – do głównych zagrożeń należy postępująca urbanizacja, budownictwo mieszkaniowe i handlowe, dalej związane z tym powstawanie nowych dróg oraz wzrost ruchu na już istniejących. Poza tym zagrożenie stanowi intensyfikacja hodowli ryb i zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie.
- Wymogi i możliwości ochrony – dla gatunku należy zachować istniejący stan siedlisk, dla kilku na których dokonano zmian należy poprawić wskaźniki do stanu pierwotnego.

plany zadań ochronnych
Natura 2000
2017-2022

Korekta granicy Obszaru

Stanowiska 6 i 9 przecięte są granicą obszaru, wprowadzono korektę tak aby całe zbiorniki wodne znalazły się w granicach obszaru, ponadto w miejscu tym występuje zwężenie obszaru a zatem poszerzono go o część lądową łąk/pastwisk tak, aby pomiędzy stanowiskami istniało połączenie lądowe sprzyjające przedmiotom ochrony o działki nr 42/3, 213, 388/1, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490/2 (obręb Strzelce)

plany zadań ochronnych
Natura 2000
2017-2022

Unia Europejska
Fundusz Spójności

plany zadań ochronnych
Natura 2000
2017-2022

SOO Natura 2000 Kumaki Dobrej PLH020078

▭ proponowana granica obszaru
▭ granica obszaru

2
1: 10 000

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Wyniki

Analiza danych literaturowych i innych zebranych na potrzeby PZO w kontekście herpetofauny Obszaru:

Część ze zbiorników zinwentaryzowanych w 2020 roku była inwentaryzowana także w latach poprzednich. Staw śródleśny (Stanowisko 1) w okolicach Bartkowa inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (wyniki prac Wojewódzkiego Zespołu Specjalistów – WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego, i w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony. Biorąc pod uwagę uwarunkowania siedliskowe tego stanowiska wydaje się mało prawdopodobne aby było ono dogodne dla przedmiotów ochrony, poza tym brak danych co do liczby stwierdzonych osobników czy stadiów rozwoju. Od 2009 roku stanowisko nie zmieniło swojego charakteru, zatem trudno wyjaśnić zanik przedmiotów ochrony. Można przyjąć, że popełniono pierwotny błąd naukowy. W roku 2020 nie stwierdzono przedmiotów ochrony. Staw śródleśny (Stanowisko 3) w okolicach Wieszkowic inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego. Biorąc pod uwagę uwarunkowania siedliskowe tego stanowiska można byłoby spodziewać się obecności traszki grzebieniastej, która została odnotowana zupełnie niedaleko na Stanowisku 2, być może obecność ryb spowodowała zanik gatunku, ale są to tylko przypuszczenia, zwłaszcza, że ostatnie stwierdzenie pochodzi sprzed 11 lat. Odnośnie kumaka nizinnego uwarunkowania siedliskowe są mało sprzyjające temu gatunkowi, poza tym brak danych co do liczby stwierdzonych osobników czy stadiów rozwoju. Można przyjąć, że popełniono pierwotny błąd naukowy wynikający np. z niedokładnie podanych współrzędnych geograficznych. W roku 2020 nie stwierdzono przedmiotów ochrony. Większy staw rybny w Strzelcach (Stanowisko 6) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego, i w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony. Trudno wyjaśnić brak obecności kumaka nizinnego w 2017 roku, może wynikać po prostu z fluktuacji liczebności i zasięgu gatunku w obszarze, natomiast nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i można przyjąć, że zaszedł tutaj pierwotny błąd naukowy. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Mniejszy staw rybny w Strzelcach (Stanowisko 8) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego. Od 2009 roku stanowisko nie zmieniło swojego charakteru, zatem trudno wyjaśnić zanik traszki grzebieniastej, najprawdopodobniej mamy do czynienia z pierwotnym błędem naukowym. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Duży staw rybny (Stanowisko 9) pomiędzy Strzelcami a Dobroszycami inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego, w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego, a także w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. Nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym, natomiast brak kumaka nizinnego w 2017 roku być może ma związek z suszami i fluktuacjami liczebności i zasięgu lokalnych populacji. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Północny duży staw rybny (Stanowisko 11) w Dobroszycach inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego, w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego, a także w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. Nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym, natomiast brak kumaka nizinnego w 2010 i 2017 roku być może ma związek z suszami i fluktuacjami liczebności i zasięgu lokalnych populacji, albo z konserwacją stawu. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego.

plany zadań ochronnych
Natura 2000
 2017-2022

REGIONALNA
 DYREKCJA
 OCHRONY
 ŚRODOWISKA
 WE WROCŁAWIU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Wyniki

Analiza danych literaturowych i innych zebranych na potrzeby PZO w kontekście herpetofauny Obszaru:

Staw przy ulicy Ogrodowej w Dobrej (Stanowisko 15) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego. W roku 2020 stwierdzono trwały zanik stanowiska (zbiornik został zlikwidowany). Prywatny staw w kształcie równoległoboku w Dobrej (Stanowisko 17) inwentaryzowany był w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony, a także w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy również nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. W roku 2020 nie stwierdzono przedmiotów ochrony. Ciek w Dobrej (Stanowisko 19) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono traszkę grzebieniastą, w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony, a także w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy również nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. Trudno wyjaśnić brak stwierdzeń traszki grzebieniastej w 2010 i 2017 roku, być może wpływ na to miała fluktuacja liczebności lokalnej populacji charakterystyczna dla tego gatunku. W roku 2020 stwierdzono traszkę grzebieniastą. Największy staw rybny w Dobrej (Stanowisko 27) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego, w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony, a także w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy również nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Staw rybny położony w Szczodrem przy drodze do Łosic należący do Ośrodka Zarybieniowego w Szczodrem (Stanowisko 30) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego. W roku 2020 nie stwierdzono przedmiotów ochrony. Biorąc pod uwagę uwarunkowania siedliskowe tego stanowiska wydaje się mało prawdopodobne aby był on dogodny dla kumaka nizinnego, poza tym brak danych co do liczby stwierdzonych osobników czy stadiów rozwoju. Od 2009 roku stanowisko nie zmieniło swojego charakteru, zatem trudno wyjaśnić zanik tego gatunku i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym. Najmniejszy staw z północnej grupy kompleksu stawów rybnych Ośrodka Zarybieniowego w Szczodrem (Stanowisko 33) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Wydłużony staw przylegający od południa do małych stawków w kompleksie stawów rybnych Ośrodka Zarybieniowego w Szczodrem (Stanowisko 34) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego, w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony, a także w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy również nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Najmniejszy staw z południowej grupy kompleksu stawów rybnych Ośrodka Zarybieniowego w Szczodrem (Stanowisko 35) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Środkowy staw z północnej grupy kompleksu stawów rybnych Ośrodka Zarybieniowego w Szczodrem (Stanowisko 36) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Zachodni staw z północnej grupy kompleksu stawów rybnych Ośrodka Zarybieniowego w Szczodrem (Stanowisko 37) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Zachodni staw z południowej grupy kompleksu stawów rybnych Ośrodka Zarybieniowego w Szczodrem (Stanowisko 38) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego, i w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Środkowy staw z południowej grupy kompleksu stawów rybnych Ośrodka Zarybieniowego w Szczodrem (Stanowisko 39) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Duży, długi, o bardzo nieregularnym kształcie staw położony w lesie pomiędzy ulicami Trzebnicką i Spacerową w Szczodrem (Stanowisko 40) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego, w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony, a także w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy również nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. W roku 2020 stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego. Bardzo nieprecyzyjne dane przestrzenne z 2018 roku (Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Długołęka) wskazują na stwierdzenie obecności zarówno traszki grzebieniastej jak i kumaka nizinnego na stanowiskach 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 i 40 lub ich okolicach. Wydłużony, w kształcie litery U staw w Szczodrem, przy ul. Stawowej (Stanowisko 42) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego.

plany zadań ochronnych
Natura 2000
 2017-2022

REGIONALNA
 DYREKCJA
 OCHRONY
 ŚRODOWISKA
 WE WROCŁAWIU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Wyniki

Analiza danych literaturowych i innych zebranych na potrzeby PZO w kontekście herpetofauny Obszaru:

W roku 2020 stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego. Staw rybny w Domaszczynie, na końcu ul. Zamkowej (Stanowisko 43) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego, i w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego. W roku 2020 stwierdzono tylko kumaka nizinnego. Nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym. Staw rybny w Domaszczynie, przy ul. Stawowej (Stanowisko 44) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego, i w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. W roku 2020 stwierdzono tylko kumaka nizinnego. Nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym. Nieprecyzyjne dane przestrzenne z 2018 roku (Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Długołęka) wskazują na stwierdzenie obecności zarówno traszki grzebieniastej jak i kumaka nizinnego na stanowiskach 43 i 44 lub ich okolicach. Mały staw w Domaszczynie, przy ul. Stawowej, naprzeciwko domostw w niewielkim kompleksie leśnym (Stanowisko 45) inwentaryzowany był w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego, i w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. W roku 2020 stwierdzono tylko traszkę grzebieniastą, nie stwierdzono kumaka nizinnego. Brak kumaka nizinnego można wytłumaczyć fluktuacjami liczebności i zasięgu lokalnych populacji. Staw rybny Ciężek w Domaszczynie (Stanowisko 49) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego, w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony, i w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. W roku 2020 stwierdzono tylko kumaka nizinnego. Nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym. Najbardziej wschodni staw rybny w kompleksie Ostrowity w Domaszczynie (Stanowisko 51) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego. W roku 2020 stwierdzono tylko kumaka nizinnego. Nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym. Północny środkowy staw rybny w kompleksie Ostrowity w Domaszczynie (Stanowisko 52) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego, w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony, i w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy również nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. W roku 2020 stwierdzono tylko kumaka nizinnego. Nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym. Południowy środkowy staw rybny w kompleksie Ostrowity w Domaszczynie (Stanowisko 53) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego. W roku 2020 stwierdzono tylko kumaka nizinnego. Nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym. Najbardziej zachodni staw rybny w kompleksie Ostrowity w Domaszczynie (Stanowisko 54) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego. W roku 2020 stwierdzono tylko kumaka nizinnego. Nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym. Bardzo nieprecyzyjne dane przestrzenne z 2018 roku (Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Długołęka) wskazują na stwierdzenie obecności zarówno traszki grzebieniastej jak i kumaka nizinnego na stanowiskach 49, 50, 51, 52, 53, 54 lub ich okolicach.

plany zadań ochronnych
Natura 2000
 2017-2022

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Wyniki

Analiza danych literaturowych i innych zebranych na potrzeby PZO w kontekście herpetofauny Obszaru:

Staw w kształcie regularnego prostokąta w Pruszwowicach, położony pomiędzy ul. Stawową a bezimienną drogą gruntową (Stanowisko 56) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego, w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony, i w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy również nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Duży staw rybny w Pruszwowicach, położony przy ul. Słonecznej (Stanowisko 57) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego, w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy stwierdzono kumaka nizinnego, i w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym. Duży staw rybny w Pruszwowicach, położony blisko ul. Wrocławskiej (Stanowisko 58) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym. Bardzo nieprecyzyjne dane przestrzenne z 2018 roku (Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Długołęka) wskazują na stwierdzenie obecności zarówno traszki grzebieniastej jak i kumaka nizinnego na stanowiskach 55, 56, 57 i 58 lub ich okolicach. Największy staw rybny w zachodniej części Pruszwowic, zamknięty ul. Gwiazdną i Słoneczną (Stanowisko 59) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego. W roku 2020 stwierdzono kumaka nizinnego. Nie wiadomo, na jakiej podstawie stwierdzono traszkę grzebieniastą na tym stanowisku, uwarunkowania siedliskowe nie są sprzyjające występowaniu tej traszki i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym. Północny staw rybny w zachodniej części Pruszwowic, zamknięty ul. Gwiazdną i Słoneczną (Stanowisko 60) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego. W roku 2020 nie stwierdzono przedmiotów ochrony. Biorąc pod uwagę uwarunkowania siedliskowe tego stanowiska wydaje się mało prawdopodobne aby było ono dogodne dla przedmiotów ochrony, poza tym brak danych co do liczby stwierdzonych osobników czy stadiów rozwoju. Od 2000 roku stanowisko nie zmieniło swojego charakteru, zatem trudno wyjaśnić zanik przedmiotów ochrony i prawdopodobnie mamy tutaj do czynienia z błędem naukowym. Południowy staw rybny w zachodniej części Pruszwowic, zamknięty ul. Gwiazdną i Słoneczną (Stanowisko 61) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego, w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy stwierdzono traszkę grzebieniastą i kumaka nizinnego, i w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy nie stwierdzono przedmiotów ochrony w ogóle. W roku 2020 nie stwierdzono przedmiotów ochrony. Podczas wszystkich kontroli staw pozbawiony był wody. Śródleśny staw rybny w zachodniej części Pruszwowic (Stanowisko 62) inwentaryzowany był w latach 2008-2009 (WZS), wtedy stwierdzono zarówno traszkę grzebieniastą jak i kumaka nizinnego, w 2010 (Monitoring GIOŚ), wtedy stwierdzono traszkę grzebieniastą i kumaka nizinnego, i w 2017 (Monitoring GIOŚ), wtedy stwierdzono traszkę grzebieniastą. W roku 2020 nie stwierdzono przedmiotów ochrony. Podczas wszystkich kontroli staw pozbawiony był prawie całkowicie wody. Nieprecyzyjne dane przestrzenne z 2018 roku (Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Długołęka) wskazują na stwierdzenie obecności zarówno traszki grzebieniastej jak i kumaka nizinnego na stanowiskach 59, 60, 61 i 62 lub ich okolicach. Brak wcześniejszych danych dotyczących pozostałych inwentaryzowanych stanowisk. Ich krótka charakterystyka przedstawia się następująco: rozlewisko ciekuleśnego w okolicach Wieszkowic (Stanowisko 2) jest płytkie, dystroficzne, otoczone lasem, na stanowisku stwierdzono traszkę grzebieniastą, prywatny staw (Stanowisko 4) na północ od piaszownicy w Strzelcach jest zbiornikiem sztucznym, o warunkach siedliskowych wysoce niekorzystnych dla płazów, staw (Stanowisko 5) w Strzelcach jest zbiornikiem efemerycznym, płytkim o nieustalanej linii brzegowej, w trakcie kontroli pozostawało wyschnięte, prywatny dość duży staw w Strzelcach (Stanowisko 7) wydaje się adekwatne dla występowania kumaka nizinnego, jednak w czasie kontroli nie stwierdzono jego obecności, wpływ na to może mieć fluktuacja zasięgu i liczebności tego płaza w obszarze, prywatny staw (Stanowisko 10) w Dobroszycach jest zbiornikiem sztucznym, o warunkach siedliskowych wysoce

plany zadań ochronnych
Natura 2000
 2017-2022

REGIONALNA
 DYREKCJA
 OCHRONY
 ŚRODOWISKA
 WE WROCŁAWIU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Wyniki

Analiza danych literaturowych i innych zebranych na potrzeby PZO w kontekście herpetofauny Obszaru:

niekorzystnych dla płazów, dwa prywatne stawy rybne (Stanowisko 13 i 14) z racji uwarunkowań siedliskowych – brak szuwaru, duża obsada ryb, brak pływów są wysoce niekorzystne dla płazów – są to typowe stawy wędkarskie, niewielkie rozlewisko (Stanowisko 16) w Dobrej jest zbiornikiem efemerycznym, małym i płytkim, w trakcie kontroli terenowych pozostawało suche, niewielki sztuczny staw (Stanowisko 18) w Dobrej jest zbiornikiem silnie zeutrofizowanym, kompleks 6 stawów rybnych (Stanowisko 20, 21, 22, 23, 24 i 25) w Dobrej z racji uwarunkowań siedliskowych – brak szuwaru, duża obsada ryb, brak pływów są wysoce niekorzystne dla płazów – są to typowe stawy wędkarskie podobne w charakterze do Stanowiska 13 i 14, staw rybny w Dobrej (Stanowisko 26) wydaje się zbiornikiem adekwatnym dla występowania kumaka nizinnego, jednak w czasie kontroli nie stwierdzono jego obecności, wpływ na to może mieć fluktuacja zasięgu i liczebności tego płaza w obszarze, dwa niewielkie stawy rybne (Stanowisko 28 i 29) z racji uwarunkowań siedliskowych mogłyby pełnić rolę siedliska przynajmniej niewielkiej części populacji kumaka nizinnego w obszarze, jednak w trakcie kontroli nie stwierdzono jego obecności, z dużym prawdopodobieństwem wpływ na to może mieć fluktuacja zasięgu i liczebności tego płaza w obszarze, staw śródleśny (Stanowisko 31) we wschodnich okolicach Szczodrego jest dość duży, jego uwarunkowania siedliskowe mogą spełniać wymagania traszki grzebieniastej i kumaka nizinnego, jednak w trakcie kontroli nie stwierdzono tych gatunków, co może wynikać z ich fluktuacja zasięgu i liczebności, stawy rybne w kompleksie stawów rybnych Ośrodka Zarybieniowego w Szczodrem (Stanowisko 32 i 33) spełniają wymagania siedliskowe kumaka nizinnego i stwierdzono w trakcie kontroli ten gatunek, duży staw parkowy w Szczodrem (Stanowisko 41) zupełnie nie spełnia wymagań siedliskowych przedmiotów ochrony – brak większych płatów szuwaru, częsta obecność dużej liczby ludzi wpływa niekorzystnie na płazy, prywatne niewielkie stawy (Stanowisko 46 i 47) w Domaszczynie przygotowane przez właścicieli do utrzymania populacji ryb są wysoce nieadekwatne siedliskowo dla przedmiotów ochrony, niewielki staw wiejski w Domaszczynie (Stanowisko 48) mimo położenia w centrum wsi, blisko dróg z racji spełnienia wymagań siedliskowych kumaka nizinnego utrzymuje niewielką populację tego płaza, rozlewisko śródleśne (Stanowisko 50) na wschód od kompleksu stawów rybnych Ostrowity w Domaszczynie spełnia wymagania siedliskowe traszki grzebieniastej i gatunek ten stwierdzono w trakcie kontroli, jest to rozległy system płytkich rozlewisk, ale co ważne nawet w trakcie suszy utrzymujący wodę, staw w Pruszwicach (Stanowisko 55) jest głęboki, pozbawiony szuwaru i nieadekwatny siedliskowo dla przedmiotów ochrony. Badania objęły wszystkie stanowiska płazów będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Kumaki Dobrej zinventaryzowane w ramach WZS i objęte monitoringiem Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w 2010 i 2017 r..

plany zadań ochronnych
Natura 2000
 2017-2022

Działania ochronne

dawniej

dziś

9

Zaniechanie usuwania szuwaru w północnej części stawu

34

Zaniechanie usuwania szuwaru na całej powierzchni stawu

56

Odślonięcie zasypanego mnicha stawu i udrożnienie dopływu wody z cieką do stawu

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

plany zadań ochronnych
Natura 2000
2017-2022

Wykorzystane dane

Wykorzystane dane literaturowe i inne:

- Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Długołęka (2018). "Fulica" Wojciech Jankowski.
- Wyniki prac uzyskane w trakcie Monitoringu GIOŚ w latach 2010 i 2017 dla obszaru PLH020078 Kumaki Dobrej,
- Wyniki prac uzyskane w trakcie prac Wojewódzkiego Zespołu Specjalistów w latach 2008-2009 dla obszaru PLH020078 Kumaki Dobrej.

plany zadań ochronnych
Natura 2000
2017-2022

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
nr. 2.02.006-09

KONIEC

